

Adroddiad y SDLI Hydref 2016 ar gyfer Cynhadledd Rheilffordd Arfordir y Cambrian

Shopmobility yn Aberystwyth

Mae'r gwaith wedi ail-ddechrau gyda'r prosiect yma ac yn ddiweddar cwrddais â Dawn Toland o'r Gymdeithas Gofal i gadarnhau'r camau nesaf. Rydym yn bwriadu cael trefniant 'cwrdd a chrosawu' yn ei le ymhen ychydig wythnosau. Rhaid i ni drefnu arwyddion a hefyd cyflwyno datganiad i'r wasg yn ystod yr amser yma ac rwyf yn gobeithio y gallwn weithio gyda'r Gymdeithas Gofal a Threnau Arriva Cymru i hybu'r bartneriaeth ddefnyddiol yma.

Arddangosfa Flodau yng Ngorsaf Aberystwyth

Diolch i gymorth gan Gyngor Tref Aberystwyth, Canolfan Arddio Newman's a Llewod Aberystwyth, llwyddodd myfyrwyr o Goleg Ceredigion i ychwanegu tipyn o liw i'r orsaf ac mae llawer o deithwyr a chwsmeriaid o Wetherspoons, Craft a'r bwyty Indiaidd wedi ei ganmol. Mae Dai (swyddfa docynnau) wedi cymryd cyfrifoldeb am ddyfrio a gofalu am y blodau yn ystod gwyliau haf Coleg Ceredigion, ac maent yn dal i edrych yn wych.

Help Llaw - prosiect ffilm a gwaith dilynol:

Rwyf yn falch iawn fod Paul Maynard AS - Gweinidog Rheilffyrdd yr Adran Drafnidiaeth, wedi cysylltu â mi i ofyn am gyfarfod ynglŷn â'n gwaith gyda'r ffilm 'Help Llaw' ac rwyf wrthi ar hyn o bryd yn cysylltu gyda'i swyddogion i benderfynu ar ddyddiad yn y dyfodol agos. Yn ychwanegol, mae Liz Saville Roberts yr AS dros Feirionnydd, hefyd wedi tynnu sylw at ein ffilm yn San Steffan ac rydym yn dal i fwriadu cynnal cyfarfod arbennig yno a hynny cyn diwedd y flwyddyn gobeithio.

Menter Llyfrgell

Fel rhan newydd o'r Prosiect Teithiwr Talog datblygwyd menter newydd i feithrin cysylltiadau agosach gyda ysgolion a llyfrgelloedd a threialwyd hyn am y tro cyntaf ym mis Mehefin. Aed a disgyblion o Ysgol Tan y Castell (Harlech) ar y trê'n i Borthmadog ynghyd â'u hathrawon a chynrychiolwyr o PRhC a TAC i fynd i sesiwn yn y llyfrgell a drefnwyd gan Gyngor Gwynedd. Cafodd y disgyblion gyflwyniad i'r llyfrgell gan ddychwelyd i'r ysgol ar y trê'n gyda llyfrau roeddent newydd eu benthyg fel rhan o fenter ehangach i annog plant a phobl ifanc i ddefnyddio llyfrgelloedd.

Digwyddiad Cymdeithas Arriva UK plc a Chymunedau

Yr wythnos yma gwahoddwyd Phil Caldwell a minnau i roi cyflwyniad ar ein gwaith ynglŷn â Phrosiect y Teithiwr Talog mewn digwyddiad i Gymdeithas Arriva UK a'r Cymunedau. Dyma enghraifft arall o sut mae gwaith Partneriaeth Rheilffyrdd y Cambrian yn cael ei

gydnabod yn genedlaethol fel partneriaeth flaengar sy'n gweithio'n llwyddiannus gyda'r Cwmni Gweithredu Trên.

Arwydd cymunedol Caersws / Canolfan Gelf y Canolbarth

Mynychais gyfarfod gyda chynrychiolwyr o Gyngor Cymuned Caersws a Chelfyddau'r Canolbarth gyda'r bwriad o lunio arwydd newydd i orsaf Caersws a'r posibilrwydd o'i uno gyda phrosiect ehangach i'r gymuned, efallai gyda chefnogaeth PRhC. Cynhelir cyfarfod arall yn fuan gan fod y tymor ysgol wedi dechrau.

Gwobrau ACORP:

Roeddem yn llwyddiannus i ennill ail wobwr gyffredinol yn y categori 'prosiectau bach' i arddangosfeydd gorsafoedd ar sail y gwaith yn ymwneud â Phrosiect y Teithiwr Talog ble dangosir posteri diogelwch plant ysgol yn eu gorsafoedd lleol ar Lein Arfordir y Cambrian. Cafodd y cesys i'r posteri eu hariannu gan Bartneriaeth Rheilffyrdd y Cambrian.

Ffilm 'hyrwyddo' newydd

Mae'r gwaith ffilmio wedi dechrau ar ffilm newydd i hyrwyddo'r Cambrian a byddwn yn ei defnyddio ar y cyfryngau cymdeithasol ac ar ein gwefan. Bydd ar gael i unrhyw un sy'n dymuno ei defnyddio ac mae yn canolbwyntio ar y golygfeydd a blas o beth sydd i'w weld a'i wneud yn ardal rheilffyrdd y Cambrian. Nid yw'r ffilm yn canolbwyntio ar y trênn, ond yn hytrach ble y gall y trênn fynd a chi - rhoddir sylw i olygfeydd arfordirol a mewndirol ac fe'i lluniwyd gan sicrhau ei bod yn cyd-blethu gyda themâu Croeso Cymru am y ddwy flynedd nesaf o leiaf (er bydd gan y ffilm oes llawer hwy). Ni chafodd ei dylunio i gystadlu gydag ymgyrchoedd hyrwyddo uchel ael ond cafodd ei chynhyrchu gyda'r cyfryngau cymdeithasol a defnydd ar-lein mewn cof.

Ymgyrch Croesfannau Diogel:

Ar sail ein harbenigedd ffilm a'n portfolio gwobredig (!) rydym ar hyn o bryd yn dechrau ar brosiect newydd ar y cyd gyda Network Rail i fynd i'r afael gyda'r angen am adnodd gwybodaeth ar y defnydd cywir a phriodol o groesfannau galwedigaethol (yn bennaf) ac mae nifer ohonynt ar leiniau'r Cambrian ac yn wir ym mwyafrif ardaloedd gwledig y DU. Cynhaliwyd y cyfarfod cychwynnol eisoes gyda chynrychiolwyr o TAC a Network Rail i drafod y ffordd ymlaen ac rwyf hefyd wedi siarad cryn dipyn gyda Chyfarwyddwr Clybiau Ffermwyr Ifanc Cymru, sydd wedi mynegi diddordeb i gael y mudiad i fod yn rhan o hyn ac i helpu gyda chyflwyniad yr ymgyrch.

Cyhoeddiadau

Bwriedir dechrau ar y gwaith o gynhyrchu dau gyhoeddiad newydd yn fuan ac mae'r rhain wedi eu hanelu at y marchnadoedd twristiaeth a cherdded hamddenol. Ar hyn o bryd rydym wrthi yn ymgymryd â gwaith ymchwil ar gyfer Crwydrau'r Cambrian newydd sbon, sef teithiau cerdded ar Arfordir y Cambrian i ddechrau - a bydd cysylltiad agos gyda rhwydwaith Llwybr Arfordir Cymru.

Bydd 'Connections 2' hefyd yn cael ei gynhyrchu yn ystod misoedd y gaeaf yn barod ar gyfer y gwanwyn.

Rydym hefyd yn falch iawn fod y llyfryn 'Big Trains meets Little Train' wedi ei gyflwyno yn llwyddiannus gan dîm Trenau Bach Cymru ac mae yn cynnwys manylion am holl drenau bach Cymru gyda rhan benodol ar y Cambrian y bûm i yn gweithio arno gyda'r golygwyr a'r cyhoeddwyr. Cyflwynwyd y llyfryn am y tro cyntaf yng Ngorsaf King's Cross yn Llundain yn gynharach yn yr haf ac fe'i cynhyrchwyd drwy garedigrwydd ariannol yr Adran Drafnidiaeth. Mae clawr blaen y llyfr yn dangos Gorsaf Penhelyg ac ar y cefn mae llun o uned 158 TAC yn croesi morfa'r Fawddach - y ddau lun ar lein y Cambrian.

Ffair Glasfyrwyr Prifysgol Aberystwyth

Yr wythnos nesaf cynhelir Ffair Glasfyrwyr Prifysgol Aberystwyth dros ddeuddydd a byddwn yn hybu Leiniau'r Cambrian i'r myfyrwyr fel arfer gan rannu ein stondin a chostau gyda Traveline Cymru.

Rheilffyrdd Cymunedol Cymru

Trwy weithio gyda'n cydweithwyr mewn Partneriaethau eraill yn ardal masnachfaint Cymru a'r Gororau rydym wedi rhyddhau ac ailwampio cyhoeddiad 'Dim Car, Dim Problem' mewn pryd ar gyfer Sioe Flodau Amwythig ble bûm i a chydweithwyr o leiniau eraill yn brysur yn treulio ychydig o ddyddiau yn hyrwyddo gwyliau trê'n yng Nghymru a'r gororau. Mae'r sioe deuddydd yma fel arfer yn gweld tua 60,000 o ymwelwyr ac mae mewn lle delfrydol i hyrwyddo ein leiniau (o ystyried pwysigrwydd daearyddol Amwythig o ran y trê'n). Yn ystod y sioe cadwyd cofnod o ymholiadau pobl a gwelwyd mai lein Calon Cymru ac yna leiniau'r Cambrian oedd y gwasanaethau yr holwyd amdanynt fwyaf.

Paratowyd adroddiad ar y sioe ar y cyd gan dîm Rheilffyrdd Cymunedol Cymru i Lywodraeth Cymru (yn atodol).

Ceisiadau Grant Cronfa Gyfalaf Rheilffyrdd Cymunedol Llywodraeth Cymru

Byddwn yn gwneud cais i gynllun Grant Cronfa Gyfalaf Rheilffyrdd Cymunedol Llywodraeth Cymru ac yn wreiddiol y bwriad oedd gwneud cais am gyfraniad tuag at brosiect uchelgeisiol i greu cyfnewidfa yng ngorsaf Machynlleth a fyddai yn haws i'w ddefnyddio drwy ganiatau mynediad i fysiau/bysiau pleser gan hefyd bron i ddyblu'r manau parcio yn yr orsaf. Yn anffodus, nid ydym eto mewn sefyllfa i wneud cais yn hyderus oherwydd yr oedi cyn derbyn canlyniadau'r arolygon daear a fedrai gael effaith sylweddol ar y costau cyffredinol.

Rydym felly yn obeithiol y bydd y cynllun grant cyfalaf yn parhau yn 2017-2018 gan ddarparu mwy o gyfle i ni wneud cais ar gyfer y prosiect yma.

Er hynny, bwriadwn gyflwyno ceisiadau ar gyfer cynigion eraill gwerth chweil gan gynnwys cysgodfannau ychwanegol yng ngorsafoedd y Trallwng, Cyffordd Dyfi a chysgodfan arall yn lle'r un bresennol (sydd wedi gweld dyddiau gwell) yn Llanaber. Cyflwynir y ceisiadau cyn diwedd mis Medi ac rwyf ar hyn o bryd mewn cysylltiad gyda TAC a Llywodraeth Cymru am hyn.

Rhydian Mason
Swyddog Datblygu Rheilffyrdd
Partneriaeth Rheilffyrdd y Cambrian
rhydian.mason2@ceredigion.gov.uk
23/09/16

ADRODDIAD AR BARTNERIAETHAU RHEILFFYRDD CYMUNEDOL CYMRU A'R GORORAU- ARDDANGOSFA SIOE FLODAU AMWYTHIG, AWST 2016

Trwy weithio gyda'n gilydd mae Swyddogion Rheilffyrdd Cymunedol Cymru a'r Gororau wedi cynllunio nifer o ddigwyddiadau fel rhan o ddigwyddiadau cenedlaethol eraill fel 'Rheilffyrdd Cymunedol yn y Ddinas' ac eleni roeddem yn ffodus i gael cynnig lle am ddim yng ngorsaf reilffordd Birmingham New Street. Yn ogystal dewisiwyd Sioe Flodau Amwythig, gan ein bod wedi bod yno o'r blaen, i hyrwyddo'r trenau ar y cyd ac roedd sawl rheswm dros hyn:

- Yn gyffredinol mae'r niferoedd sy'n ei mynychu dros y ddau ddiwrnod tua 60,000 o ymwelwyr.
- Roedd yn hygrych i holl swyddogion y Bartneriaeth a fyddai'n gorfod gweithio ar y stondin.
- Roeddent yn cynnig stondinau gyda tho.
- Roedd yn fwy na dim ond sioe flodau, gyda nifer o ddigwyddiadau, stondinau masnach ac ati yn denu ystod eang o ymwelwyr.
- O'n profiad yn y gorffennol mae llawer o ymwelwyr yn defnyddio Amwythig fel eu canolfan am yr wythnos cyn neu ar ôl y sioe ac roeddent yn edrych am wybodaeth am ble i fynd. Roedd yr Amwythig fel canolfan reilffordd o fudd mawr gyda amrywiaeth eang o lefydd gwahanol i ymweld â hwy.
- Gallai pob partneriaeth weld manteision y cyfle i gydhyrwyddo gan na fyddai partneriaeth unigol yn gallu fforddio hyn eu hunain a heb adnoddau digonol - ond drwy uno adnoddau roedd hyn yn bosib.

Defnyddiwyd y digwyddiad i hyrwyddo 'Golygfeydd Cymru a'r Gororau ar y Trên 'Dim car, dim problem', y map a ddatblygwyd dros y blynyddoedd i'w ddefnyddio mewn digwyddiadau o'r fath. Diwygiwyd ac ailagraffwyd y map dwyieithog ar gyfer y digwyddiad. Hyrwyddwyd ystod eang o daflenni a baneri arddangos unigol hefyd ynghyd â llyfrynau twristiaeth lleol ac ardaloedd ehangach ynghyd ag amserlenni. Mae rheilffyrdd treftadaeth hefyd yn boblogaidd felly arddangoswyd ystod o'u taflenni hwythau. Denodd y Sioe Flodau Reilffordd Ffestiniog ynghyd â loco a thrac ac fe wnaethom gyd-gysylltu â hwy gan rannu llenyddiaeth hyrwyddo ac fe wnaeth y ddwy stondin gyfeirio ymwelwyr i stondin ei gilydd pan roedd hynny yn briodol.

Gosodwyd y stondin gan dri swyddog ymlaen llaw ar ddydd Iau, 11eg o Awst gan ei thynnu i lawr ar ddydd Sul 14eg gan nad oedd unrhyw gerbydau yn cael mynediad i faes y sioe y tu allan i'r amseroedd hyn. Dyddiadau'r sioe oedd 12fed a'r 13eg o Awst. Cafwyd shifftiau ar y stondin gyda Sheila Dee, Rhydian Mason, Gill Wright, Melanie Lawson a David Edwards yn gwneud eu tro a rhoddwyd cymorth ychwanegol gwerthfawr gan Geraint Morgan (dydd Gwener) o Drenau Arriva Cymru a chafwyd help stondinau arddangos symudol a Moria Davidson (dydd Sadwrn).

Aed â 1000 o gacennau cri bach wedi eu pacio a'u labelu gyda ni. Cynhyrchwyd y rhain yn lleol ar bris arbennig i ni gan fusnes bach yn Llangollen. Defnyddiwyd y rhain i'r rhoi i

ffwrdd am ddim ac i ddiolch i'r ymwelwyr am ddod i'r stondin ac fe aeth y cwbl a chafwyd sylwadau gwerthfawrogol am Gymru yn aml gan y rhai a'i derbyniodd.

Cafwyd tywydd da, er ei bod ychydig yn wyntog, ac er nad yw union ffigyrau nifer y rhai a fynychodd y sioe ar gael eto disgwylir iddynt fod tua 60,000, ond yn ôl pob sôn bydd y ffigwr yn uwch na'r llynedd.

Roedd gennym holiadur ipad ar gael, wedi ei ddylunio a'i gynhyrchu ar ein cyfer gan Gyngor Conwy drwy Melanie, mewn ymdrech i gofnodi nodweddion demograffeg yr ymwelwyr i'r stondin ond roedd hyn yn amhosib oherwydd y niferoedd a ddaeth i'r stondin a'r trosiant. O'r hyn a welwyd, roedd mwyafrif yr ymwelwyr yn ganol oed neu'n hŷn gydag ychydig yn fwy o ferched er y gwelwyd nifer o gyplau a grwpiau teuluol. Roedd y mwyafrif o ardal ehangach Canolbarth Lloegr gyda eraill (e.e.) gorllewin Cymru, Manceinion a Lerpwl. Roedd llawer yn bobl leol ond roedd cynrychiolaeth dda o ymwelwyr.

Cadwyd cofnod o nifer yr ymwelwyr a aeth a mapiau 'Golygfeydd Cymru a'r Gororau' gyda hwy ac os y dangoswyd diddordeb penodol mewn pynciau cludiant a thwristiaeth.

Roedd canlyniadau'r ymwelwyr ddaeth i'r stondin yn ystod y ddau ddiwrnod fel a ganlyn:

Maes diddordeb:	Niferoedd
Golygfeydd Cymru a'r Gororau	452
Cambrian	113
Dyffryn Conwy	53
Lein Calon Cymru	119
Caer-Amwythig	38
Lein y Gororau	2
Arfordir Gogledd Cymru	30
Eraill yn cynnwys Treftadaeth, arweiniad rhanbarthol, amserlenni ac ati	142
Cyfanswm	949

Sylwadau Cyffredinol

Cafwyd llawer o sylwadau gan yr ymwelwyr yn ein canmol am fod yno ac yn hyrwyddo pob rheilffordd yn ogystal â thynnu sylw at wasanaethau bysiau pellter hir ac roeddent yn cefnogi'r syniad o hyrwyddo twristiaeth drwy ddefnyddio cludiant cyhoeddus. Unwaith eto roedd map 'Golygfeydd Cymru a'r Gororau' yn boblogaidd iawn gan ei fod yn dangos y rhwydwaith gyfan gyda mwy o fanylion ar y fersiwn newydd am siroedd y gororau a'r mynediad i ac o ddinasoedd Lloegr a'r meysydd awyr.

Roedd y sylwadau eraill yn cynnwys yr isod:

- ymholiadau teithio penodol ('pa drên ddylwn i ei gymryd ar gyfer xxxx')
- fedrai ddefnyddio fy mhas bws i o Loegr yng Nghymru?
- sut fedrai gael gwybod am lety?
- pa drenau stêm sydd ar gael i mi deithio arnynt?
- pa mor hawdd ydi hi i fynd i'r traethau o drên o Amwythig?
- dwi'n aros yn Amwythig wythnos yma ble fedrai fynd ar y trên?
- pa mor aml mae yna wasanaeth i x?

Byddwn yn dosbarthu'r adroddiad yma i'r partneriaid ariannu er mwyn cynorthwyo ar gyfer cynllunio digwyddiadau 2017 ar y cyd.

DIWEDD